

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 czerwca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Jolanta Czajka-Bałon

Protokolant: st. sekr. sąd. Grażyna Bielicka

po rozpoznaniu w dniu 13 maja 2022 r. w Pile

na rozprawie

sprawy z powództwa **Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji**

przeciwko **K. B. (1), K. B. (2), F. M.**

o stwierdzenie nieważności nabycia nieruchomości

1. Stwierdza nieważność nabycia przez H. B. – na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 20 maja 2011 r., sygn., akt I Co 864/07 w przedmiocie przysądzenia własności nieruchomości – do majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską z K. B. (1) prawa własności nieruchomości położonej w G., gmina C. obejmującej działki nr (...)/1, (...), (...) i (...) o łącznej powierzchni 193.74.00 ha, dla której Sąd Rejonowy w Trzciance prowadzi księgę wieczystą nr (...);

2. Zasądza od pozwanych K. B. (1), K. B. (2) i F. M.

solidarnie na rzecz powoda 10 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;

3. Nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa (Sąd Okręgowy w Poznaniu) od pozwanych K. B. (1), K. B. (2), i F. M. po 15 863 zł (piętnaście tysięcy osiemset sześćdziesiąt trzy złote) od każdego z nich tytułem nieopłaconych kosztów sądowych.

Jolanta Czajka-Bałon

UZASADNIENIE

W dniu 30 marca 2021 r. (data wpływu) powód Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji złożył pozew skierowany przeciwko K. B. (1), K. B. (2) i F. M., w którym wniósł o stwierdzenie nieważności nabycia nieruchomości przez H. B. na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 20 maja 2011 r., sygn. akt I Co 864/07 w przedmiocie przysądzenia własności nieruchomości do majątku objętego wspólnością ustawową małżeńską z K. B. (1) prawa własności nieruchomości rolnej położonej w G., gm. C., obejmującej działki nr (...) o łącznej pow. 145,86 ha dla której Sąd Rejonowy w Trzciance Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr (...), a także zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód podała, że w wyżej wymienionym postanowieniu Sądu Rejonowego w Trzciance wskazano jako nabywcę nieruchomości wyłącznie K. B. (3). Pozwana wraz z mężem H. B. (1), będącym obywatelem Niemiec,

złożyli w dniu 24 marca 2014 r. przed notariuszem K. P. oświadczenie, że nabycie nieruchomości wskazanej w żądaniu pozwu nastąpiło w trakcie trwania związku małżeńskiego, w którym obowiązuje ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej, za środki pochodzące z majątku wspólnego małżonków i w konsekwencji stanowi ona przedmiot majątku wspólnego K. B. (1) i H. B. (1). Powyższe świadczenie było podstawą do ujawnienia H. B. (1) w księdze wieczystej (...) jako współwłaściciela na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej z K. B. (1). Zgodnie z art. 8 ust. 2 pkt 1 w zw. z art. 1 ust 1 ustawy nabywania nieruchomości przez cudzoziemców, w myśl których obywatele i przedsiębiorcy państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego zostali objęci od dnia 1 maja 2004 roku generalnym zwolnieniem z obowiązku uzyskiwania zezwolenia na nabycie nieruchomości na terytorium RP – za wyjątkiem nieruchomości rolnych lub leśnych. Do nabycia przedmiotowej nieruchomości rolnej H. B. (1) jako obywatel Niemiec powinien legitymować się zezwoleniem ministra właściwego do spraw wewnętrznych, którego nie posiadał. H. B. (1) zmarł 11 czerwca 2017 roku, spadkobiercami po nim zostali K. B. (3), F. M. i K. B. (4) (k. 5-10)

W odpowiedzi na pozew K. B. (1) oraz K. B. (2) wnieśli o uwzględnienie powództwa i uznanie za nieważne nabycie przez H. B. (1) przedmiotowej nieruchomości. Ponadto pozwani wnieśli o nie zasądzenie od nich zwrotu kosztów procesu z uwagi na fakt, iż nie dali powodu do wytoczenia sprawy i uznali przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu, a w przypadku oddalenia powództwa wnieśli o zwrot kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazali, że nabycie przez H. B. (1) na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 20 maja 2011 roku w przedmiocie przysądzenia własności nieruchomości – do majątku objętego własnością ustawową małżeńską z K. B. (1) prawa własności nieruchomości położonej w G. odbyło się bez wymaganego przepisami ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców zezwolenia ministra właściwego do spraw wewnętrznych, a w przetargu nie mogły uczestniczyć podmioty wymienione w art.976 § 1 k.p.c., w tym osoby które nie wykazały się wymaganym zezwoleniem ministra właściwego do spraw wewnętrznych na nabycie własności, czy prawa wieczystego użytkowania nieruchomości (k.86-94).

Pozwana F. M. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu podniosła, iż nie budzi wątpliwości fakt iż K. B. (1) nabyła prawo własności przedmiotowej nieruchomości w czasie trwania małżeństwa z jej ojcem H. B. (1), a zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego w przypadku nabycia nieruchomości na rzecz majątku wspólnego przez małżonka – obywatela polskiego – drugi małżonek będący cudzoziemcem nie musi posiadać zezwolenia na nabycie nieruchomości. W małżeństwie K. i H. B. (1) panowała wspólność majątkowa. W związku z czym, należy uznać, iż przedmiotowa nieruchomość została skutecznie nabyta przez K. B. (1) do majątku wspólnego małżonków, a w konsekwencji współwłaścicielem nieruchomości z mocy prawa stał się mąż K. H. B. powództwo należy oddalić (k. 125-127).

Pismem z dnia 5 kwietnia 2022 r. powód wyjaśnił, że prawidłowa powierzchnia nabytej nieruchomości wynosi 193,74 ha (k.164)

W toku procesu strony podtrzymały swoje stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

25 listopada 2006 r. K. B. (1) obywatelka Polski i H. B. (1) obywatel Niemiec zawarli związek małżeński. W ich małżeństwie obowiązywał ustrój wspólności majątkowej.

Dowód: bezsporne; nadto kopia aktu małżeństwa – k.17

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 17 listopada 2010 roku w sprawie I Co 1988/09 udzielono przybicia nieruchomości położonej w G., gm .C., o pow. 193,74.00 ha, numery działek (...), dla której Sąd Rejonowy w Trzciance Zamiejscowy Wydział Ksiąg Wieczystych w Czarnkowie prowadzi księgę wieczystą nr (...) na rzecz K. B. (1)

nabytej na licytacji publicznej dnia 28 października 2010 roku za cenę 1.903.600 zł. W związku z zapłatą całej ceny nabycia w dniu 12 maja 2011 roku przez K. B. (1), Sądu Rejonowy w Trzciance 20 maja 2011 roku w sprawie pod sygn. akt I Co 864/07 postanowił przysądzić własność nieruchomości na rzecz K. B. (1).

Dowód: postanowienie Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 20 maja 2011 r. – k.15)

Działki ewidencyjne nr (...) wchodzące w skład przedmiotowej nieruchomości stanowią łąki traw i nieużytki, a tym samym są to grunty rolne, wchodzące w skład gospodarstwa rolnego. Z tytułu własności nieruchomości pobierany jest podatek rolny. Do przedmiotowej nieruchomości, za działki nr (...) były pobierane płatności bezpośrednie.

Dowód: pismo Gminy C. z dnia 14 maja 2018 r. – k.39, pismo z (...) z dnia 8 maja 2018 r. – k. 40.

Małżonkowie 13 marca 2014 roku zawarli umowę, w której dokonali wzajemnych rozliczeń mających na celu doprowadzenie do uzyskania prawa własności nieruchomości nabytych przez pozwaną K. B. (1), w której K. B. (1) zobowiązana została do złożenia oświadczeń do dnia 1 kwietnia 2014 r., w których potwierdzi między innymi, że nieruchomość w G. została nabyta ze środków pochodzących w majątku wspólnego pod rygorem zapłaty kary umownej w wysokości 5000 zł za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu zobowiązania – zapis w §2 oraz §5 umowy.

Dowód: umowa z dnia 13 marca 2014 r. – k.99-115

Oświadczeniem złożonym przed notariuszem K. P. w dniu 24 marca 2014 r. H. B. (1) oraz K. B. (1) oświadczyli, że wyżej wymieniona nieruchomość nabyta została w trakcie trwania związku małżeńskiego, w którym obowiązuje ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej, za środki pochodzące z majątku wspólnego małżonków i w konsekwencji stanowi ona przedmiot majątku wspólnego K. B. (1) oraz H. B. (1). K. B. (1) wyraziła zgodę na wpis H. B. (1) w dziale II księgi wieczystej nr (...) jako współwłaściciela na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej. Powyższe oświadczenie było podstawą do ujawnienia H. B. (1) w księdze wieczystej przedmiotowej nieruchomości jako współwłaściciela na zasadzie wspólności ustawowej małżeńskiej z K. B. (1).

Dowód: oświadczenie z dnia 24 marca 2014 r. – k. 16, odpis zupełny księgi wieczystej (...) – k. 18-31

17 lutego 2017 r. doszło do zawarcia umowy o zniesieniu współwłasności wyżej wymienionej nieruchomości pomiędzy K. B. (1) a H. B. (1). W umowie strony wskazały, że przedmiotowa nieruchomość jest nieruchomością rolną. H. B. (1) oświadczył, że przyjmuje do swojego majątku osobistego własność działek nr (...), a K. B. (1) przyjęła do majątku osobistego własność działki nr (...).

H. B. (1) zmarł 11 czerwca 2017 roku. Spadkobiercami z mocy ustawy ustali: K. B. (1) oraz jego dzieci K. B. (2) i F. M..

Dowód: akt poświadczenia dziedziczenia sporządzony przez notariusza A. K. k.32-34.

Powyższych ustaleń Sąd dokonał na podstawie wskazanych wyżej dokumentów prywatnych i urzędowych. Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty urzędowe, które stały się podstawą jego ustaleń, złożone przez strony w oryginałach jak i odpisach. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone przez powołane do tego organy, w przepisanej formie i stanowiły dowód tego co zostało w nich urzędowo zaświadczone (por. art.244 §1 k.p.c.). Odpisy tych dokumentów nie były kwestionowane pod względem ich zgodności z oryginałami.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty prywatne, które wskazał jako podstawę swoich ustaleń. Nie budziły one jego wątpliwości co do autentyczności i zgodności treści z prawdą. Jednocześnie ich wiarygodność nie była przez żadną ze stron podważana, więc także z tego punktu widzenia nie było podstaw do odmówienia im wiary.

Sąd dał wiarę wyjaśnieniom pozwanej K. B. (1) i pozwanego K. B. (2) albowiem były one logiczne i zgodne ze zgromadzonym przez Sąd materiałem dowodowym. Zeznali oni, że H. B. (1) doskonale wiedział o zakazie nabywania nieruchomości rolnych przez cudzoziemców, dlatego przy nabywaniu takich nieruchomości rolnych pojawiała się jedynie K. B. (1), która deklarowała nabywanie ziemi ze środków z majątku osobistego do majątku osobistego, a w

późniejszym okresie oświadczała, że za środki pochodzące z majątku wspólnego małżonków nabyła nieruchomości, a w ich związku małżeńskim obowiązuje ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej w związku z czym wyraża zgodę na wpisanie H. B. (1) jako współwłaściciela do ksiąg wieczystych poszczególnych nieruchomości. Biorąc pod uwagę zakres tych inwestycji jest absolutnie niemożliwe, aby powód nie miał podstawowej informacji o przeszkodach w dokonywaniu takich transakcji. Ponadto pamiętać należy, iż kupując wcześniej nieruchomości zabudowaną w N. powód stawał do licytacji razem z powódką (Sprawa Sądu Rejonowego w Trzciance o sygn. akt I Co 1708/08, później w tu .Sądzie pod sygn. akt XIV C 635/11). Nie była to jednak nieruchomości rolna. Zatem nieruchomości, które H. B. (1) mógł nabyć do majątku wspólnego, do tego majątku wspólnego skwapliwie nabywał.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie.

Według art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 24 marca 1920 r. o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, nabycie nieruchomości przez cudzoziemca wymaga zezwolenia. Zezwolenie jest wydawane, w drodze decyzji administracyjnej, przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie Minister Obrony Narodowej, a w przypadku nieruchomości rolnych, jeżeli sprzeciwu nie wniesie minister właściwy do spraw rozwoju wsi.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 24 marca 1920 roku o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemca wbrew przepisom ustawy jest nieważne. W razie nabycia nieruchomości wbrew przepisom ustawy, o nieważności nabycia orzeka sąd także na żądanie właściwego ze względu na miejsce położenia nieruchomości, wójta (burmistrza, prezydenta miasta), starosty, marszałka województwa lub wojewody albo na żądanie ministra właściwego do spraw wewnętrznych.

Z treści w/w przepisów wynika, że powód – Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji ma samodzielną, szczególną zdolność sądową i legitymację procesową do wniesienia niniejszego powództwa.

Orzeczenie sądów wydane na podstawie art.6 ustawy ma charakter deklaratoryjny (nieważność bezwzględna).

Z uwagi na posiadane obywatelstwo Niemiec, H. B. (2) był cudzoziemcem w rozumieniu art. 1 ust.2 pkt 1 ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców, a tym samym nabycie przez niego nieruchomości rolnej powinno pozostawać w zgodzie z przepisami tejże ustawy, w myśl których obywatele i przedsiębiorcy państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego zostali objęci od dnia 1 maja 2004 roku generalnym zwolnieniem z obowiązku uzyskiwania zezwolenia na nabycie nieruchomości na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej – za wyjątkiem nieruchomości rolnych i leśnych, w stosunku do których zezwolenie takie mieli obowiązek uzyskać na zasadach ogólnych przez okres 12 lat od dnia wejścia Rzeczypospolitej Polskiej do Unii Europejskiej, a więc do maja 2016 r. Kwestionowane zaś przez powoda nabycie nastąpiło w 2011 roku, w czasie trwania okresu przejściowego.

W wyniku nowelizacji ustawy o nabyciu nieruchomości przez cudzoziemców, która miała miejsce 15 marca 1996 r, a weszła w życie 4 maja 1996 r. wprowadzono do ustawy art. 1 ust 4, który definiuje pojęcie nabycia nieruchomości, które należy rozumieć jako nabycie prawa własności nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego, na podstawie każdego zdarzenia prawnego. Należy przez nie rozumieć nabycie prawa własności lub prawo użytkowania wieczystego na podstawie każdego zdarzenia prawnego. Przepis ten dotyczy także sytuacji nabycia nieruchomości z mocy prawa (ex lege), tzn. sytuacji faktycznej, z którą norma prawna wiąże przejście prawa własności (użytkowania wieczystego). W takim przypadku nie mamy do czynienia z oświadczeniem woli zainteresowanego, ukierunkowanego na wywołanie określonego skutku prawnego. Jednakże, aby wywołać ten skutek, elementem stanu faktycznego musi pozostawać (jako warunek prawny) zezwolenie ministra, chyba że ustawa stanowi inaczej. Oznacza to, że przejście prawa własności (użytkowania wieczystego) nieruchomości z mocy prawa nie zwalnia nowego właściciela-cudzoziemca od konieczności uzyskania zezwolenia organu. Do skutecznego nabycia nieruchomości przez oboje małżonków wymagane jest, aby małżonek będący cudzoziemcem wcześniej uzyskał na to nabycie zezwolenie. Tylko wówczas można mówić o wejściu nieruchomości do majątku wspólnego. Nabycie nieruchomości przez małżonka posiadającego obywatelstwo polskie

nie spowoduje przejścia prawa własności nieruchomości do majątku wspólnego, dopóki cudzoziemiec nie otrzyma stosownego zezwolenia. Ma to miejsce także w takiej sytuacji, gdy stroną umowy jest wyłącznie małżonek będący obywatelem polskim (wyrok NSA z dnia 28 października 2015 r. w sprawie o sygn. akt II OSK 370/14). Zdarzeniem prowadzącym do nabycia prawa własności nieruchomości lub prawa użytkowania wieczystego jest m.in. orzeczenie o przysądzeniu własności nabytej w toku egzekucji sądowej, a zatem zezwolenie na nabycie nieruchomości stanowi konieczną przesłankę ważności każdej czynności prawnej objętej regulacją ustawy, a w razie ustanowienia w nim specjalnych warunków, od których spełnienia została uzależniona możliwość nabycia nieruchomości, niezbędne jest także przedstawienie dowodu w postaci dokumentu urzędowego, że warunki te zostały spełnione (Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 2007 r. w sprawie o sygn. akt V CSK 440/06).

Mając powyższe na uwadze, nie zasługuje na uwzględnienie podnoszony przez pozwaną F. M. zarzut o niedopuszczalności kwestionowania włączenia nieruchomości skutecznie nabytej przez posiadającego polskie obywatelstwo małżonka do majątku wspólnego obojga małżonków powołując się przy tym na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie o sygn. akt II CSK 174/06, w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że w przypadku nabycia nieruchomości na rzecz majątku wspólnego przez małżonka – obywatela polskiego, drugi małżonek będący cudzoziemcem nie musi posiadać zezwolenia na nabycie nieruchomości. Tutejszy Sąd przychylił się do poglądu wyrażonego przez NSA w wyroku z dnia 28 października 2015 roku w sprawie o sygn. akt II OSK 370/14. Co ważne, a pomijane przez pozwaną F. M., nieruchomość o którą toczy się spór jest nieruchomością rolną, a pozwana opiera się na art.8 ust.3 ustawy, w myśl którego

nie wymaga się uzyskania zezwolenia przez cudzoziemca będącego małżonkiem obywatela polskiego i zamieszkującego w Rzeczypospolitej Polskiej co najmniej 2 lata od udzielenia mu zezwolenia na pobyt stały lub zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE nieruchomości, które w wyniku nabycia stanowiąc będą wspólność ustawowa małżonków. Jednakże, w ustawie w art.8 ust 3 wskazano zastrzeżenie, że zwolnień wymienionych w ust.1 nie stosuje się do nieruchomości położonych w strefie nadgranicznej oraz gruntów rolnych o pow. przekraczającej 1 ha.

Rozstrzygnięcie sprawy zależy od oceny, czy nieruchomość stanowiąca przedmiot sporu jest nieruchomością rolną w rozumieniu art. 8 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 24 marca 1920 roku, bowiem tylko w takim przypadku H. B. (1) musiałby uzyskać zezwolenie Ministra Spraw Wewnętrznych na jej nabycie, a brak zezwolenia powodowałby nieważność kwestionowanego nabycia nieruchomości w toku egzekucji sądowej, w myśl art. 6 ust. 1 powyższej ustawy.

W niniejszej sprawie należy jednoznacznie stwierdzić, że sporna nieruchomość jest nieruchomością rolną. Świadczy o tym rzeczywisty stan gruntu i faktyczny cel w jakim jest wykorzystywana, o charakterze rolnym nieruchomości świadczą również przedłożone dowody (pismo Gminy C. – k.39, pismo z (...) k.40).

Ustawodawca nie bez powodu wskazał takie ograniczenia dotyczące nieruchomości rolnych, które są szczególnie chronione przez państwo polskie. Obrót nieruchomościami rolnymi jest uregulowany w Ustawie o kształtowaniu ustroju rolnego. Zgodnie z jej zapisami nabywcą nieruchomości rolnej może być, co do zasady, wyłącznie rolnik indywidualny. W ustawie wprowadzono jednak kilka rozwiązań łagodzących ograniczenia dotyczące kupna nieruchomości rolnych, przepisy zezwalają na nabywanie gruntów rolnych o powierzchni mniejszej niż 1 ha - czyli do 9999 m² - przez osoby niebędące rolnikami indywidualnymi. Zauważyć należy, że obrót ziemią rolną jest ograniczony nie tylko dla cudzoziemców ale również obywateli polskich. H. B. (1) znał zasady nabywania nieruchomości przez cudzoziemców i wiedział, że na nabycie nieruchomości rolnych musiałby mieć zezwolenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Nie było przypadkiem, iż do licytacji nieruchomości będącej przedmiotem niniejszego postępowania – nieruchomości o charakterze rolnym, przystąpiła jedynie K. B. (1). Nieruchomości, które powód mógł nabyć do majątku wspólnego, do tego majątku wspólnego skwapliwie nabywał. Sąd w obecnym składzie sam w wyroku z dnia 13 kwietnia 2012 roku w sprawie o sygn. akt XVI C 635/11 oddalił powództwo Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, które wytoczone została przeciwko H. B. (1) i K. B. (1) o stwierdzenie nieważności postanowienia Sądu Rejonowego w Trzciance z dnia 29 stycznia 2010 r. sygn. akt I Co 1708/08, w którym to małżonkowie nabyli prawa użytkowania wieczystego nieruchomości w N., która po przeprowadzeniu postępowania dowodowego okazała

się nie być, nieruchomością leśną. Natomiast przedmiotowa nieruchomość w G. bezspornie jest nieruchomością rolną, dlatego należało orzec jak w pkt 1 wyroku.

Stosownie do art. 98 k.p.c. § 1 k.p.c. strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). W niniejszej sprawie za stronę przegraną należało uznać pozwanych.

Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego zalicza się wynagrodzenie radcy prawnego, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (art. 98 § 3 w zw. z art. 99 k.p.c.). Z uwagi na powyższe, Sąd zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 10.800 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w oparciu o § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1870 i 2400 oraz z 2018 r. poz. 138).

Zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jedn. tekst Dz. U. z 2021 r., poz. 2257) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Wartość przedmiotu sporu wynosiła 951.800 zł. Opłata od pozwu na podstawie art.13 ust.2 wynosiła 5% tej wartości czyli kwotę 47.590 zł, która należało podzielić na trzech pozwanych. Na tej podstawie na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu- w punkcie 3 wyroku Sąd zasądził od każdego z pozwanych kwotę 15.863 zł tytułem nieopłaconych kosztów sądowych.

sędzia Jolanta Czajka - Bałon